

El 21 de maig de 1921, al bell mig d'una crisi material que posava en perill els avanços de la revolució, el Partit Comunista de la Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques, reunit a Moscou en el seu desé congrés, certificava un gir econòmic copernicà conegut com a Nova Política Econòmica, la NEP (en rus *Novaya Ekonomicheskaya Politika*). La situació del país era realment catastròfica: la producció agrícola s'havia reduït en més de la mitat respecte de les xifres de 1914, la indústria no era més que una anècdota, les ciutats s'omplien de pobres i la fam s'estenia per les planures silents del país. Calia, doncs, canviar. I una vegada acceptada la dramàtica situació, el canvi va ser immediat. Fou relativament senzill, per a un país com l'URSS dels anys 20, decretar el canvi de model productiu. Bastava que el partit en el govern (l'únic partit) s'hi decidira, però ¿com fer en una democràcia una *Novaya Ekonomicheskaya Politika*? Aquesta és la qüestió. ¿Com aconseguir capgirar un model productiu, com el valencià, per

exemple, que no sols s'ha vist incapaç d'assegurar una certa resistència davant la crisi global, sinó que potser l'ha feta més profunda i intensa? ¿Pot un decret canviar les coses? ¿Cal esperar que un motí casolà de Kronstadt incite el govern i la societat sencera a reflexionar sobre les exigències que pot comportar un nou escenari econòmic?

Aquest nou número de *Nexe. Debats valencians* està dedicat a debatre justament sobre el model productiu valencià, les seues mancances, els seus encerts i, sobretot, el seu futur. Travessem uns moments d'incertesa i d'improvisacions. ¿Què ens passa? ¿Com hem d'actuar? ¿Què cal canviar? Potser hi ha més preguntes que respostes, però des d'aquesta revista volem proposar, com sempre ha fet el pensament valencianista, iniciatives i idees. En contra de dos termes de sentit negatiu que comencen per i, incertesa i improvisació, en tenim dos d'esperança: iniciativa i idees. Aquesta és la fórmula que proposem, com sempre, dins de les coordena-

des «naturals» d'aquesta publicació: obertura, pluralitat, respecte i diàleg. La importància del tema exigia un número doble, el 6 i el 7. Per això, la revista és àmplia, i extensa la llista de col·laboradors. Economistes, empresaris, sindicalistes, universitaris, governants...

Pedro Nueno, qui sovint ens delecta a *La Vanguardia* amb la seua perspectiva global de les qüestions locals, ens avisa de la necessitat de mantenir el nervi industrial del país, la vocació productiva tradicional. El professor Ernest Reig retrata la crisi, la dura crisi que vivim i ens alerta sobre la ficció de voler canviar el model productiu d'un dia per a l'altre. Juan F. Julià, rector de la Universitat Politècnica de València, insisteix en el protagonisme universitari per a qualsevol eixida a la situació d'estancament que patim, perquè productivitat i competitivitat són debilitats que una major col·laboració amb el món acadèmic podria ajudar a resoldre. Francisco Pérez, director de l'Institut Valencià d'Investigacions Econòmiques, posa el

dit a la nafra en parlar de la formació i el capital humà com a condició, potser fins i tot prèvia, per a qualsevol canvi de política econòmica. José Vicente González, president de la Confederació Empresarial Valenciana, reflexiona sobre les bases d'un nou model. Paco Molina, secretari de les CCOO-PV, i Conrado Hernández, secretari general de la UGT-PV, hi diuen la seua des de la perspectiva del món del treball. El conseller Vicente Rambla ressalta el paper de la innovació i la internacionalització com a fórmules que ajudarien a superar aquest difícil moment. Elisa Signes, gestora d'innovació de l'Institut de Biomecànica de València, insisteix en aquesta via, amb una documentada reflexió sobre la despesa i la inversió real en la desitjada R+D+I. L'empresari Rafael Benavent ens proposa l'experiència de la Plana de Castelló i les seues indústries, especialment la ceràmica, i Joan Subirats, catedràtic de Ciència Política a la UAB, malda per fer entendre la dimensió social i política de l'economia, emancipant-la, tant com

siga possible, del fred funcionament d'un model economètric de govern incert i desconegut. Finalment, Joan Trullén, director de l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona, aposta per la geografia de proximitat, interregional, per la constitució d'un gran districte de caire *marshallià* entre Catalunya i la Comunitat Valenciana, farcit, al seu torn, d'aglomeracions industrials de característiques semblants i base important d'ambdós economies.

En realitat, després de llegir els articles del nostres magnífics col·laboradors, s'arriba com sempre a una solució intermèdia entre mantenir-se en l'actual i decadent model —l'opció conservadora en moments d'incertesa— o endinsar-se, amb agosarament, en un escenari productiu totalment diferent. És clar que no podem continuar així, la societat valenciana necessita un lideratge clar, valent i, això sí, responsable. Cap salt al buit, però tampoc fer, com diuen, la de Don Tancredo, irresponsable davant

l'embranchida del bou. ¿Qui està disposat a protagonitzar aquest *New Deal* valencià? ¿Hi haurà un Franklin D. Roosevelt nascut a Xàtiva, València, Dénia, Vinaròs, Requena, Oriola o Villena que encapçale la reacció davant la crisi? ¿Algú que ens diga, com aquell, que no hi ha res pitjor que la por? ¿Serà, en canvi, una reacció liderada per la societat civil, els empresaris i treballadors associats al món acadèmic i al marge dels seus polítics? El que seria imperdonable és que les exigències partidistes, les disputes entre opcions, la por que el contrari puga traure profit del reconeixement de l'error o de la generositat de la col·laboració impediren abordar el necessari replantejament del quadre econòmic, del model productiu en molts sentits exhaurit que hui patim. Des de *Nexe* volem fer una crida a una mena de nou congrés d'economia valenciana, a mitjan camí entre els mons acadèmic, social i polític, que puga definir el nou horitzó cap al qual transitar. És responsabilitat de tots. Dels qui manen i dels qui no.